(1)

दि. 6/05/2013

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर
राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळाच्या कार्यकारणीची बैठक दि. 6/05/2013 रोजी सकाळी 11.00 वाजता सुरुवात झाली. या बैठकीचे अध्यक्ष प्रा. डॉ. महादेव गव्हाणे हे होते. या बैठकीत ~~खालील~~ अभ्यासक्रम निर्मिती संदर्भात पुढील निर्णय घेण्यात आले.

— बी.ए. प्रथम वर्षासाठीच्या अभ्यासक्रमावर सविस्तर चर्चा करून बी.ए. प्रथम वर्ष sem-I व sem-II या दोन्ही सत्रासाठीचे अलगारे एकूण चार पेपर राजकीय संकल्पना ~~व~~ विचारप्रणाली पेपर क्र. I व III महाराष्ट्राचे शासन व राजकारण पेपर क्र. II व IV ही प्रथम वर्षासाठीच्या अभ्यासक्रमास पेपर निश्चित करून त्या संबंधी अनेक विद्यापीठाचा अभ्यासक्रम पाहून त्यावर चर्चा केली. विद्यार्थ्यांना उपयुक्त असा स्पर्धा परीक्षेसाठी त्याचा फायदा व्हावा. या दृष्टिकोनातून MPSC/UPSC ला अनुसरून अभ्यासक्रम ठेवावा असे ठरले.

— ~~व~~ राजकीय संकल्पना व विचारप्रणाली या पेपरसाठी कोणता अभ्यासक्रम, घटक उपघटक असावेत यावर सविस्तर चर्चा करून खालील घटक निश्चित करण्यात आले.

कारण अभ्यासक्रम ठरविण्यात आला शै.वर्ष
२०१७-१८ पासून या अभ्यासक्रमाची अंमलबजा-
वणी करण्याचे ठरले.
सदरील अभ्यासक्रमासाठी उपयुक्त संदर्भाची
यादी अभ्यासक्रमामध्ये समाविष्ट करण्यात आली

M. A. First Year Semester - I

Course Code : P-POT-155

Course Title : Political Theory (Paper - I)

Module 1 : **Political Theory**

a) Definition
b) Meaning
c) Nature
d) Scope of Political Theory.

Module 2 : **Approaches to the study of political theory.**

a) Liberal
b) Marxist
c) Feminist.

Module 3 : **Key Concepts**

a) Justice
b) Social Justice
c) Liberty
d) Equality
e) Rights.

Module 4 : **Theories of Democracy**

1. Liberal
2. Radical
3. Participatory.

Sem- I

Political concept and Ideologies. - I

1) Political theory :- Meaning of Political Theory scope,

2) State :- Definition, Meaning, Elements of state

3) Liberty and Equality :- Definition, Meaning, Kinds of Equality.

4) Rights and Justice :- Definition, Meaning, Different kinds of rights. Rawl's theory.

5) Democracy :- Definition, Meaning, Different Types of Democracy, Importance of Democracy.

Sem- II - Political concept and Ideologies - II

1) Liberalism :- Meaning, Nature of elements of liberalism.

2) Marxism :- Historical, class struggle, surplus value theory, State Theory.

3) Nationalism :- Meaning, Nature and Types of Nationalism

4) Feminism :- Meaning, Nature and Types of Feminism.

दि. ०६ मे २०१७ रोजी महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य व राज्यशास्त्र विभागप्रमुख डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यशास्त्र विषयाच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या संदर्भात बैठक पार पडली, या बैठकीमध्ये महाविद्यालयात नव्याने सुरू करण्यात आलेल्या राज्यशास्त्र विषयाच्या पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाविषयी सविस्तर चर्चा करण्यात आली.

एम.ए. राज्यशास्त्र प्रथम वर्षासाठीचा विषयनिहाय, पेपरनिहाय अभ्यासक्रम या बैठकीमध्ये तयार करण्यात आला.

चर्चेअंती पुढील चार पेपर सेमिस्टर - I साठी ठरविण्यात आले

Paper - I - Political Theory
Paper - II - Indian Constitution
Paper - III - Western Political Thinkers
Paper - IV - Election Process in India

तसेच सेमिस्टर - II साठी पुढील चार पेपर निश्चित करण्यात आले.

Paper - V - International Relations
Paper - VI - Indian Government and Politics
Paper - VII - Indian Political Thinkers
Paper - VIII - Human Rights

वरील पेपरसाठी त्यातील घटक निश्चिती

- महाराष्ट्राचे शासन व राजकारण - या पेपरसाठी
विविध घटकांवर चर्चा करून खालील घटक अभ्यासक्रम
- कमासाठी निश्चित करण्यात आले,

Sem- I - Govt. & Politics of Maharashtra (II)

1. Formation of Maharashtra state.
   Samyukta Maharashtra movement, formation, Reorganisation of Maharashtra state.

2.) The state Government
   Governor, chief Minister, council of minister, chief secretary powers and functions.

3) State Legislature:
   Legislative Assembly & L. Council, composition, powers and functions.
   Role of Legislative committee.

4) Local self Government (urban Govt.)
   Municipal corporation, Municipal councils and cantonment Boards, powers & functions.
   - 74th Constitutional Amendments.

३) राज्यशास्त्राच्या इतर विषयाचा अभ्यासक्रम पूर्वीप्रमाणेच कायम ठेवण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

१) प्रा. डॉ. महादेव गव्हाणे, (अध्यक्ष, उपप्राचार्य, रा.शा.म. लातूर)

२) प्रा. डॉ. सुनील शिंदे, (सदस्य ज्ञानोपासक महाविद्यालय, परभणी)

३) प्रा. डॉ. सुवर्णा बेंडके, (सदस्य

४) प्रा. डॉ. अभिजीत पाटील, (सदस्य, शिवछत्रपती कॉलेज, औरंगाबाद)

~~५) प्रा. डॉ. एस.~~

५) प्रा. डॉ. एस. बी. बागल (सदस्य रा.शा.म. लातूर)

६) प्रा. विकास वाघमारे

७) प्रा. ज्ञानेश्वर बनसोडे

८) प्रा. माधव शेळके

९) प्रा. सुदर्शन पाटील

Sem - II

- Government and politics of Maharashtra - IV

1) Local self Govt. (Rural Govt)
   Zilla parishad, panchayat samiti, Gram panchayat
   - Main features 73rd constitutional amendment

2) Regional political parties & pressure Groups.
   - Nature, Rise Ideology of party
   Major pressure Groups.
   - their role and impact on policy making

3) Electoral process.
   - State Election commission, structure, functions & Role, voting behavior
   - free & fair Elections.

4. Some pertinent Law.
   1. Consumer protection Act 1986
   2. Right to Information Act - 2005
   3. Prevention of corruption Act.
   4. Protection of civil Right Act. 1955.

तसेच बी.ए. द्वितीय वर्ष व तृतीय वर्षासाठीच्या पेपरची नावे ~~...~~ निश्चित करण्यात आली.

 दि. 23/04/2016
(Saturday)

राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त) लातूरच्या राज्यशास्त्र विभागांतर्गत राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळाच्या कार्यकारिणीची बैठक आज दि. 23/4/2016 वार - शनिवार रोजी सकाळी ठीक ११.०० वा. राज्यशास्त्र विभागप्रमुख तथा महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य डॉ. महादेव गव्हाणे यांच्या अध्यक्षतेखाली पार पडली. या बैठकीस अभ्यासमंडळ कार्यकारिणीचे सदस्य डॉ. सुनील शिंदे, डॉ. अभिजीत पाटील, प्रा. विकास वाघमारे, प्रा. ज्ञानेश्वर बनसोडे, प्रा. माधव शेळके, प्रा. सुदर्शन पाटील, इ. उपस्थित होते.

या बैठकीत बी. ए. प्रथम, द्वितीय व तृतीय वर्षाच्या दोन्ही सत्रातील राज्यशास्त्र विषयाच्या अभ्यासक्रमाची सविस्तर चर्चा करण्यात आली. तसेच अभ्यासक्रमाबाबत पुढील निर्णय घेण्यात आले.

१) बी.ए. तृतीय वर्षाच्या U-POS-552 या पेपरमधील 'आंतरराष्ट्रीय संबंध' या विषयाच्या अभ्यासक्रमातून 'व्यवस्थात्मक दृष्टिकोन' वगळण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

२) बी. ए. प्रथम वर्ष सत्र पहिले पेपर - II "महाराष्ट्र शासन व राजकारण" या पेपरमधील पहिले प्रकरण 'Formation of Maharashtra State' हे प्रकरण पूर्वीच्या अभ्यासक्रमातून वगळण्यात येऊन त्याऐवजी 'Judicial System in Maharashtra' हे नवीन प्रकरण क्र. III म्हणून समाविष्ट करण्यात आले.

— IV

nchayat

dments

eps.

1) डॉ. महादेव गाडळे — 6/5/2013

2) डॉ. सुनिल शिंदे. — 6/5/2013

3) डॉ. सुवर्णा बेनके — 06/5/13

4) प्रा. अभिजीत पाटोळे — 06/5/13

5) सुदर्शन श्यामरेड्डी पाटील — 06/05/2013.

1) प्रा. डॉ. महादेव गव्हाणे
अध्यक्ष (BOS)

2) प्रा. डॉ. सुनील शिंदे
सदस्य (BOS)
Sunilshinde1960@Gmail.com

3) प्रा. डॉ. के. पी. पोळे pole.kantrao@gmail.com
सदस्य (BOS)

4) प्रा. डॉ. एच. जे. चौधरी
सदस्य (BOS)
harischandrachaudhari@gmail.com.

5) प्रा. विजय दळवी, (सदस्य BOS)

6) प्रा. ज्ञानेश्वर एम. बनसोडे

7) प्रा. सुदर्शन एस. बारसेल

8) प्रा. माधव शेळके

9) प्रा. विकास वाघमारे

राजर्षी शाहू महाविद्यालय, लातूर
राज्यशास्त्र अभ्यास मंडळाच्या कार्यकारणीची बैठक दि. 9/05/2014 रोजी सकाळी 11.00 वाजता सुरुवात झाली. या बैठकीचे अध्यक्ष प्रा. डॉ. महादेव गव्हाणे हे होते. या बैठकीत खालील अभ्यासक्रम निर्मीती संदर्भात पुढील निर्णय घेण्यात आला.

बी.ए. द्वितीय वर्षासाठीच्या अभ्यासक्रमावर सविस्तर चर्चा करून बी.ए. II वर्ष Sem. III व Sem. IV या दोन्ही पेपर सत्रासाठी ठरविण्यात आलेले चारीही पेपर यांचा अभ्यासक्रम ठरविण्यात आला. यामध्ये पेपर क्रमांक V - भारतीय राज्यघटना Indian Constitution व VI भारतीय राजकीय विचारवंत Indian Political Thinkers, नंतरचे पेपर क्रमांक VII - व VIII भारतीय राज्यघटना व पाश्चिमात्य राजकीय विचारवंत हे पेपर बी.ए. द्वितीय वर्षासाठीच्या अभ्यासक्रमाला ठरविण्यात आले. ह्यातील अभ्यासक्रमावर चर्चा करून विद्यार्थीना MPSC, UPSC, सेट, नेट, इतर स्पर्धा परीक्षांच्या दृष्टिकोणातून फायदा व्हावा या आधारेच अभ्यासक्रम ठरविण्यात आला आहे तो अभ्यासक्रम पुढील प्रमाणे आहे.

③

दि. 1.4.2015

राजर्षी शाहू महाविद्यालय (स्वायत्त) लातूर राज्यशास्त्र अभ्यासमंडळाच्या कार्यकारिणीची बैठक दिनांक 01/04/2015 रोजी सकाळी 10.00 वाजता सुरुवात झाली. या बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी प्रा.डॉ. महादेव गव्हाणे हे होते. तसेच प्रा.डॉ. सुनिल शिंदे उपस्थित राहून या बैठकीत खालील अभ्यासक्रम निर्मिती संदर्भात पुढील निर्णय घेण्यात आला.

बी.ए. तृतीय वर्षासाठीच्या अभ्यासक्रमावर सविस्तर चर्चा करून बी.ए. III वर्षाचा अभ्यासक्रम ठरविण्यात आला. तो अभ्यासक्रम पुढील प्रमाणे आहे

या बैठकीस प्रा.डॉ. सुनील शिंदे प्रा.डॉ. एस.पी. बागल, प्रा.डॉ. डी.आर. भागवत, प्रा ज्ञानेश्वर बनसोडे, प्रा.विकास वाघमारे प्रा.सुदर्शन पाटील, प्रा. माधव शेळके, इ. उपस्थित होते.

(अभ्यासक्रमाची प्रत सोबत जोडलेली आहे)

Sem - III

Indian constitution V

1) Indian constitution
   a) making of Indian constitution
   b) salient features of Indian constitution
   c) philosophy of preamble - II
      secular, Democratic and socialist

2) fundamental Rights, Directive principle and Duties
   a) fundamental Rights III
   b) Directive principle
   c) Duties

3) Union Government
   a) president
   b) prime minister and cabinet
   c) Attorny General of India
   d) comptroller and Auditor General of India.

4) Union Legislature
   a) parliament (Lok sabha, Rajyasabha)
   b) Speaker
   c) parliamentry committees I

) stable

Dr. Mahadev Gavhane

es.
gind

डॉ. एस० बी० शिंदे

rnt

re

०१।०५।२०१५
प्रा. ए. एम. पाटील
(एम. एम. सि. कॉलेज पुणे)

(प्रा. डॉ. एस. पी. कामळे)
रा. शा. म. कोल्हापूर

nism.

प्रा. व्ही. डी. वाघमारे

cy.

mity.

पेपरस्नीति

Sem ~~II~~ III

Western political Thinkers VI

I) Plato -
a) Theory of Justice
b) Theory of education
c) Views on Ideal State
d) Views on Communism.

II) Aristotle - a) Theory of state and classification of constitutions
b) Views on property and slavery.
c) Views on Revolution
d) Views on citizenship.

III - Machiavelli - a) Views on Human Nature.
b) Attitude towards Religion and morality. c) Advice to Prince

IV) J. S. Mill - a) Liberty.
b) Views on Representative Government
c) Critique of Utilitarianism.

B.A. second year. sem. IV

Indian Constitution. VII

1) Judiciary - a) composition, powers & function of supreme court
b). Judicial Review. c) Judicial Activism

II) Major commissions.
a) National Women's Commission.
b) National Minorities, SC/ST/ commission
c) Union and State Public service commissi

Htution
ellst
principle
set
ie
neral
Sabha)

III) Centre - State Relations.

a) Legislative b) Administrative.
c) Financial d) formation of New state

IV) Political Parties in India.

a) features of party system.
b) National Political Parties
c) Major Regional Political Parties.
d) Role of Regional Political Parties and emergence of coalition politics.

Course - Indian Political Thinkers - VIII

I) Kautilya. - Theory of State.

II) M. K. Gandhi. - A) Ahinsa.
b) Satyagraha c) Trusteeship.
d) Swaraj.

III) M. N. Roy. - Radical Humanism.

IV - Dr. B. R. Ambedkar.
a) Liberalism. b) Democracy.
c) State Socialism
d) Liberty, Equality, fraternity and Social Justice.

वरील बी. ए. तृतीय वर्षाकरिता। पेपरची
नावे निश्चित करण्यात आली.